

Voordracht wetenschappelijke najaarsvergadering NVPC 11 april 2015

Laparoscopische darmvaginaplastiek; een klinisch overzicht van een cohort van 55 patiënten

WB van der Sluis, M Bouman, WJHJ Meijerink, MG Mullender

Achtergrond. Vaginale (re)constructie is essentieel voor het psychologisch welzijn van man-naar-vrouw transgenders en biologische vrouwen met aangeboren of verworven afwezigheid van een functionele vagina. Darmsegmenten kunnen worden gebruikt als autologe graft bij een vaginaplastiek. Genoemde voordelen van de darm zijn het verkrijgen van adequate neovaginale diepte, het gebrek aan krimpneiging, waardoor jarenlange dilatatie niet noodzakelijk is, en het bestaan van natuurlijke lubricatie. Genoemde nadelen zijn het optreden van neovaginale darmproblemen, zoals 'diversion colitis', inflammatoire darmziekten en maligniteiten. Hier beschrijven we onze uitgebreide klinische ervaring met deze wereldwijd niet veelvoorkomende ingreep.

Methode. Vanaf november 2007 tot op heden worden bij alle patiënten die in het VU Medisch Centrum te Amsterdam een laparoscopische darmvaginaplastiek hebben ondergaan prospectief per- en postoperatieve complicaties bijgehouden, alsmede welke re-operaties zij ondergaan. Bij de postoperatieve controle 1 jaar na de ingreep, en jaarlijks hierna, ondergaan patiënten een neovaginoscopie, worden er bipten genomen en vullen zij diverse vragenlijsten m.b.t. seksuele functie, bekkenbodempfunctionaliteit en kwaliteit van leven in.

Ervaring. Vanaf november 2007 hebben 55 patiënten een laparoscopische darmvaginaplastiek (51 sigmoïd, 4 ileum) ondergaan. Hiervan waren er 39 primair (gemiddelde leeftijd 22,5) en 16 secundair (gemiddelde leeftijd 42,4). Peroperatief was er 1 (1,8%) kleine complicatie, te weten een klein letsel van de blaashals. Zes (10,9%) patiënten hadden een postoperatieve complicatie die een re-operatie noodzakelijk maakten, zoals naadlekkage of nabloeding. Na een gemiddelde follow-up van 23 maanden was 70% van de patiënten seksueel actief. Endoscopisch en histologisch onderzoek van de darmvagina minimaal 1 jaar postoperatief liet in het merendeel van de gevallen inflammatoire veranderingen zien. De minderheid van patiënten had klachten.

Conclusie. De laparoscopische darmvaginaplastiek is een goede chirurgische techniek voor het creëren van een vagina bij man-naar-vrouw transgenders met weinig penishoud en biologische vrouwen met aangeboren of verworven afwezigheid van de vagina. Peroperatieve complicaties komen zelden voor. Postoperatief zijn patiënten in staat seksuele handelingen met neovaginale penetratie uit te voeren. Reguliere medische follow-up om het eventuele optreden van neovaginale darmcomplicaties te diagnosticeren en behandelen lijkt geïndiceerd. Welk stuk darm de beste basis biedt voor deze ingreep is nog steeds onderwerp van discussie.